

ORSZÁGOS
VENDEGLŐS SZAKKÖZLŐNY

FOGADÓ

ORSZÁGOS
PINCÉR SZAKKÖZLŐNY

A MAGYAR VENDŐGLŐS- ÉS KÁVÉSZIPAR, A BORGAZDASÁG ÉS AZ IDEGENFORGALOM ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ SZAKLAP

A SZÉKESFŐVÁROSI VENDEGLŐSÖK ÉS KOCSMÁROSOK IPARTÁRSULATÁNAK,

A SZABADKAI SZALLÓDÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉHÁZTULAJDONOSOK ÉS KOCSMÁROSOK EGYLETE, — TOLNÁRMEGYEI VENDEGLŐSÖK ÉS KOCSMÁROSOK EGYESÜLETE
AZ ARADI PINCÉR BESZÉLYŐZŐ- ÉS ELHELYEZŐ EGYLET HIVATALOS LAPJA.Előfizetés: Egy évre 12 kor. Félévre 6 kor.
Negyedévre 3 kor.Szerkesztés és laptulajdonos:
Flór Győző.Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VIII., Rákóczi ut. 13. sz.

A vendéglősök konkurrencsei.

Minden üzletnek megvannak a konkurrencsei; természetesen és természetellenesen. Épen így van a vendéglősiparban is. A konkurrencsai, ha egyazon szakmából valók és tisztességes konkurrenciát csinálnak, még hagyján. Noha az árban nem lehet nagy a különbség, legfeljebb néhány fillér lehet mindössze. Mert hiszen a beszerzési árak nem igen térnek el egymástól. Mihelyt azonban az eladási (kímérségi) ár a konkurrencsénél eléri a 20 és több fillért a bornál, a 6 és 8 fillért a sörnél, akkor az már többé nem természetes verseny, hanem tisztességtelen verseny, melyvel rendes és *tiszta italt* mérő vendéglős nem veheti föl a harcot, ha csak üzlete jó-hírre és üzletének tisztessége rovására nem teszi.

Az ilyen tisztességtelen konkurrenciával egyrészt csak az italvizsgáló bizottságok, másrészt a derűre-borura engedélyeket osztogató pénzügyigazgatóságok vehetik föl a harcot, a kincstár vagy a bortermelők érdekeinek csorbítása nélkül. Az új bortörvény szigora majd talán segíteni fog ezen a bajon, természetesen, ha az itaellenőrzést nem úgy mint ma fogják gyakorolni, hanem igenis, olyan mértékben és olyan szigorral, amint azt a tisztas vendéglősipar, a magyar bor jóhírre és a fogyasztókönység egészségügyi érdeke joggal megköveteli.

Innen van, hogy a borkereskedők már erősen ágnak az új bortörvény-tervezete ellen; veszedelmesnek tartván annak rendelkezését saját üzleti érdekükre nézve és ostromolják a földmivelügyi minisztert petíciókkal és emlékiratokkal, hogy enyhítse a tervezett szigor, mert másképp nagy baj esik — Kőpecen. A bortermelő pedig épenséggel az *ellenkező* álláspontot foglaltak el és hangsúlyozzák, hogy a bor védelme a tervezett szigorú ellenőrzésnél és büntetésnél még sokkal nagyobb szigor és kíméletlenséget követel, mert a magyar bor csak úgy számíthat nevezetesebb exportra és tisztességes árakulásra, ha annak jómóndságát, zamataját és kellemes ízét bünséggel és tisztességtelen nyereszkedési vágyból nem pancsolják.

A vendéglős-kr ebben a tekintetben a bortermelők álláspontját foglalja el és noha addig, míg a vendéglősök na-

gyobb részükben központi borpince szervezésével a termelővel nem lépnek szoros és közvetlen összeköttetésbe, szükség van a hazai fogyasztás szempontjából tisztességes borkereskedelemre, mégis a kereskedelemre utalt vendéglősök *anyagi* érdekeinek szem előtt tartásával, sokkal előnyösebb, ha közvetlenül a termelőtől szerzethetik be egész évi borszükségletüket. Itt az ár és a minőség, a szabad választás előnyeivel szólnak bele mint nyomós indokok.

De vannak a vendéglősöknek más, *természetellenes* konkurrencsei is, kik italárúsítása ellen széles e hazában *tiltakoznak* a vendéglősök teljes számukban — és *joggal*. És ezek a konkurrencsai első sorban (a nem hivatásos italmérők) a *szatócsok*, *fűszeresek*, *csemegekereskedők*, *hentesek* stb. üzletek, melyekben az italárúsítás *jól* *üzledelmező* *melékfoglalkozást* képez. Ide tartoznak még a kaszinók és körök *idegenek* (nem tagok) részére is rendelkezésre álló italmérési, melyek épügy gyakorolják az italmérési ipart, mint akármely vendéglős.

Nem szükséges újból indokolni, hogy mindenki maradjon a saját maga kaptafája mellett. Nem szükséges újból rámutatni arra a tarthatatlan állapotra, hogy ma holnap még a rőföskereskedő is fog italt árulni, mert hiszen azt már többször tettük mi is, szaktársaink is, országos kongresszusaink is és amit ebben a tekintetben az egész ország vendéglősei a legnagyobb igazságtalanságnak, a legérzékenyebb károsodásunk tartanak és mutatnak ki, azt a kormány hallgatagon eltűri, ügyet sem vet rá, hanem adatja tovább az italmérési engedélyt a szatócsnak, a fűszeresnek, hentesnek és másoknak, nem vendéglősöknek, hogy minél több konkurrencsát szabadítson a közterhek alatt görnyedező vendéglősök nyakára.

És a vendéglős kar ténlenül nézi üzletének ezt a megrontását. Káromkodik egyet és fizeti tovább a nagy adót, a nagy illetéket, a nagy házbért, ha nem a saját házában van az üzlete, de azután megint csak elhalgat és gondolja magában, hogy a felsőbb körök talán majd csak mégis valamelyes korlátozást fognak behozni ezekben a visszaélésekre tág és ellenőrizhetetlen kapuval bíró szatócs-kíméresekre.

Pedig ebben csalódnak a vendéglősök

kartársaink! Nem változtatnak ezen az állapotban addig, amíg a vendéglősök teljes összességükben a legerélyesebben nem követelik, hogy *ezentúl* ne adjanak italmérési-engedélyt olyan üzleteknek, melyeknek nem az italmérési képei egyedül és kizárólagos foglalkozásukat. Ne adjanak tehát italmérési engedélyt a szatócsnak, fűszeresnek, hentesnek stb. mert ezek nem vendéglősök, hanem a kincstár anyagi érdekei szempontjából is ellenőrizhetetlen konkurok.

Nem szabad várni, míg a felsőbb körök ezírtant valamit tesznek; mert azok a vendéglősök teltsége folytán, sohasem fogják ezt az állapotot megváltoztatni. A vendéglősöknek erre a célra egyesülniök kell és a leghatározottabban kimondani az *eddig és netovább*-at. Ha nem teszik, akkor anyagi romlásuk visszavonhatatlanul fog előrehaladni.

A péksütemény.

— 30 zsemlye egy kilóra. —

Lapunk egyik barátja beállított a szerkesztőségünkbe ezzel a kérdéssel: »Látta-e már zsemlyét mellényzsebében?« Természetesen »nem« feleltünk. Erre barátunk kivett a mellényzsebéből egy hercig kis zsemlyét, amit kuriozumként magával hozott egyik *kőbányai* vendéglősől, mint egy *ottani* péknek a süteményét.

A csinos, hercig kis »stapszert« nézegettük, forgattuk jobbról-balra és megfordítva és azután elküldtük a patkákba és megmérítettük a súlyát. A kis jószág 3-3 dekagrammot, vagyis 33 grammot mutatott súlyban. De ekkor még jobban bámultuk és számoltgattuk, hogy egy becsületes husétel mellett hány ilyen kisebb falatot volna képes egy közepes étvágy ember elfogyasztani. Megállapítottuk, hogy 15—20 db-nyi zsemlye (mindegyik 1—1 falatot képez) elfogyasztása nem képezhet maximális becsület. Kiad a vendég ilyen 20 falat »kenyerért« netto 80 fillért, ami nem megvetendő dolog — a pékmeszterre nézve. Ebből a vendéglősnek 30 fillér haszna marad, mivel 6 2 5 fillérről fizeti darabját.

De további számoltunk. Ebből a dióforma és ugyanilyen nagyságú zsemlyéből 30 egész db- (és 30 század) megy egy kilogrammra. Egy kgr 0-as liszt, amból ez a sütemény készül,

34 fillér, ennek téztára való alakítása legalább 25% vizet igényel. Ha most már a víz hozzáadását a költségre számítjuk, ami mindenesetre bőséges fedezetet nyújt, akkor a pék, kicinnyben eladva, egy klg. ilyen süteményért 87 fillér nyereséget kap a fogyasztóközönségtől, a viszonteladótól: vendéglős, kávéstól sat. 57 fillért.

Mindez csak egyetlen egy kilogramm után.

Mondják a vendéglősök, hány adag etelt és hány fröccsöt kell nekik eladni, míg 87 fillér *tiszta hasznót* tudnak elérni?

No aztan nézzük csak meg milyen a péksütemény nagyobb részében. Az *előkelőbb* étermek részére süített zsemlye és kili, noha súlyára nézve, nagyon is sorvadós, de legalább ehető. Nem így áll azonban, a közepes és kisebb vendéglőkbe szállított süteményről. Ide nem olyan süteményt adnak amilyent a vendéglős vendégei érdekében óhajt, hanem olyant, amilyent a pékmesterek akarnak. Ez valóságos kiuzsorazása a közönségnek, amivel nem törődik senki, amit nem ellenőriz sem hivatal, sem közönség, hanem szabadjukra vannak hagyva a pékmesterek; azt tehetik a közönséggel, amit akarnak.

Közönségünk pedig sokkal jobban szereti a kényelmet és a nemtörődést, sem hogy bizonyos sztrájkjal élne és csak 1—2 hetig mellőznék az olyan pék süteményt, aki a fogyasztóközönség ezen gyengéjét igen busás haszonra értékesíti. Voltak már ebben az irányban kísérletek Budapesten, de nem vezettek célra, mert a közönségünk mintegy rátermett arra, hogy visszateleket kövessenek el vele szemben. Eltűr mindent és fizet mint a gavallér, de a lakosságunk meg azok a rétegei is, kiknek bizony nem jut semmi a luxusra és a kényelemre.

Ha azonban a közönségünk ilyen, nem volna szabad, hogy a főváros elemelzésének ellenőrzésére illetékes hatóság bekötött szemmel és bedugott hallószervvel kísérje ezeket a dolgokat, hanem ismernie kellene kötelességet. Igaz, hogy nehéz ezt a kolosszust megmozdítani. Nagyobb aktió kellene erre, mint egy szaklap közleménye, de közönség és hatóság annyira jó viszonyban vannak egymással, hogy a saját zsebe és a gymra kárára nem bolygatja, nem háborgatja a magához teljesen hasonló kényelmet és nem-bánomságot a hatóságnak. Az a fel-emelt rongyos 8%-os közési pótdó szót sem érdemel. (Ha végre aztán mégis panaszt emel a — sajtó, a vendéglőt okolják az apró, évezhetlen süteményért.) Kár megmozdítani a város fizetettét és nem fizetett urat.

Hogy vajjon a közési sütdő, ez az igazi tengeri kigyó, fogja-e ezt az állapotot megjavítani, — ki tudna arra felelni?

A Székesfővárosi Vendéglősök és Kocsmárosok Ipartársulata hivatalos közleményei.

Az ipartársulat hivatalos helyisége: VIII., Rákóczi-ut 13, II. 20. sz. a. van.

Hivatalos órák: minden hétfőn szerdán és pénteken délután 3—6 óráig.

Jogtalanosot ad az ipartársulat minden tagjának a társulat ügyésze: dr. Waigand József, lakik IX. ker., Üllői-ut 5. — A jogtalanosadók a tagokra nézve díjmentes.

Az ipartársulat tagjai minden szakipari-, adó- és illetékgyűben, szakbeli utabaigazításért forduljanak az ipartársulat titkárához.

Az ipartársulat mindennemű hivatalos közleménye kizárólag a „Fogadó” utján közöltetik.

TÁRSULATI ÉLET.

A vendéglősök szövetsége készülében cimen multkori számunkban jeleztük, hogy a tavalyi szabadkai orsz. vendéglős kongresszus határozatának értelmében folynak az előkészítési munkálatok, a szövetség megalakításán, melynek befejezését a szeptemberben tartandó országos jellegű értekezlet fogja képezni. A szövetség ügyére vonatkozó ez a híradásunk annyiban szorul módosításra, hogy az alakítással megbízott „Székesfővárosi vendéglősök és kocsmárosok ipartársulata” a létező és az alakulásban lévő vendéglős-ipartársulatok elnökségét nem értekezletre, hanem a szövetség alakuló gyűlésére fogja meghívni. Az alapszabályok a szabadkai kongresszuson tárgyalt és a vendéglős-kocsmároságnak minden kérdését magukba foglaló pontok szerint készülnek és nyerne a napokban befejezést. Az alakuló gyűlésre vonatkozó meghívók szétküldése ugyancsak a napokban történik.

Vendéglősök mozgalma. Vendéglős-kocsmáros szaktársainknak társulási — szervezkedési — mozgalma, mind nagyobb arányokat ölt, s ma-holnap behalozza az egész országot. Szükség is van rá, föltötte nagy szükség, hogy az államháztartás legfontosabb közegei, a különböző cimeken legnagyobb adót fizető és minden kellemetlenségnek leginkább kitévő vendéglősség végre-valahára, valahová tartozónak tudja magát. A szervezkedés, a társulás az egyedüli mód, amellyel elárult helyzetünkön, bajainkon segíthetünk.

Az előzőleg tudandún, majd a távoli erdélyi részen indult egyesülési mozgalom most a felső vidéken folylatódik, megyéről-megyére, városról-városra. Így a pozsony megyei **Nagyszombat**ban, ahol az ottani és a járáshoz tartozó vendéglősök és kocsmárosok ipartársulata megalakítási ügyét **Herman Miklós,**

Baxa István, Skriletz János, Bergman Alajos és Rottenstein Jakab szaktársaink vették kézbe. A nemes ügytől áthatott szaktársaink mindent elkövetnek, hogy a járásbeli vendéglősök tömörülése minél szebben sikerüljön.

Trencsénben az Erzsébet fogadó ismert tulajdonosa, **Csermák Agoston** vette kézbe a megalakítási ügyét, melynek munkájában **Bányász Béla, Tóth Dezso és Zoltán Simon** szaktársaink támogatják lelkes buzgalommal. Trencsén-telepen **Ehn József** fogadós szaktársunk az ottani vendéglős és kávéoskat ugyancsak tömöríteni szándékozik egy ipartársulatra, mely a Trencséninek mintegy fölfejt fogja képezni.

Zsolnán a pályaudvar derek vendéglőssével, **Tóth Antal** szaktársunkkal **Kárpáti Miksa** és **Strasser László** fogadósok faradoznak a vendéglősök sat. ipartársulata létesítésén.

Szepesvármegyében a fogadós, vendéglős, kocsmáros és kávéosk ipartársulata szintén alakulófélben van. Az előkészítési munkálatokat **Koller Ferenc** löcsei fogadós, **Peifer S. Kristóf, Stern Jónás, Baldinger F. Kupcsik József, Guttman J., Tomoskovits Márton** iglői és **Brunmayer Károly** késmárki fogadós szaktársaink vették kézbe.

Liptóvármegyében a liptómezei vendéglősök stb. szaktársaink érdekeit felölő ipartársulat létesítésére szintén megindult a mozgalom, melynek élére Litoszentmiklósról: **Mähr Ferenc** fogadós, **Mayer Lajos, Gottfried József** és **Fischer József** vendéglősök és **Simkovic Manó** kávéosk szaktársunk, mig **Rózsahegyről: Csavoga Marcel, Neu Sándor** fogadósok, **Langdorf József** és **Porgesz József** szaktársaink állottak. Az iparunk érdekében faradó szaktársainkat a „Székesfővárosi Vendéglősök és Kocsmárosok Ipartársulata” mint alapszabályokkal sat. szükséges utasításokkal ellátta.

Kassa. A »Kassai Vendéglősök és Kocsmárosok Ipartársulata« elnökségében változás történt. Az eltávozott Bügler Jenő elnök helyett **Estefázy János** fogadóst választották meg. Aelnök **Neumann Ignác** lett, míg pénztárnoknak a régi **Kálmán Gyula** maradt. **Ügyész Nyulász János** dr. és mint jegyző **Davidkó János**, a Fogadónak is kiváló tudósítója működik továbbra is. — A kitűnően vezetett »Kassai Vendéglősök Ipartársulata« augusztus hó 25-én rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen két fontos tárgy felett határoztak. 1-ször a már elfogadott **vendéglősök szikvizvári szövetkezete** felállítása tárgyában és 2-szor a küszöbön álló zsezdadó felemelésé folytán támadt helyzet megvitatása és a szeszárak rendezése tárgyában. **Ragosán** Antal szaktársunk volt az előadó eme tárgynak, melyet beható fejtegetése és többek hozzájárulása után a közgyűlés egyhangyalan elfogadott, s annak

végrehajtására egy 12 tagú szűkebb-körü birodalmi bizottságot küldött ki. A hozott határozatot a jelenvolt tagok az ipartársulat tagjaira kötelezőnek elfogadván, aláírásukkal erősítették meg. — Valóban elismerésre méltó szép és dicsegetes munkát végzett rövidesen a kassaiak ipartársulata, mely egyébként nemely ipartársulatunkkal szemben abban a nagy előnyben van, hogy az élén álló vezetőség, — elnökség — minden tagjának mintegy veleszületve van az a tudat, hogy a vendéglős-kocsáros-ipar érdekei és sérelmeiről nemcsak beszélni, hanem tenni, dolgozni kell. Vajha így fognák föl ügyeiket többi ipartársulataink, s követnek példáját a kassaiaknak, akiknek minden egyes tettük az a lázkeri szék kifejezésre juttatni, hogy sikereket csak úgy lehet elérni, ha az »egy és mindnyájan« érdekeért ugyancsak mindnyájan és erősen összefogva szállunk szikra.

H. S.

Jóváhagyott alapszabályok. Az 1907-ki szabadtai kongresszus két kiküldöttje, kezdeményezésére még ez év elején megalakult „Brassói vendéglősök-ipartársulata” alapszabályait a keresz. miniszter jóváhagyta.

A győri pincér egylet elérendő célja és nemes intenciójának minél szélesebb réteghívás való propagálására a következő felhívással fordulnak Magyarország összes pincéreihez és munkaadóijához:

Mindenki azon törekszik, hogy megelhetésének, jólétének és érvényesülésének alapot teremthessen. Ez a törekvés minket sem hagyott érintetlenül, de törekvésaink koránt sem akartuk oda adni magunkat a most háborúskodást szító szociális kérdések túlzó feszegetésének polyp karjaiba; nekünk foglalkozásunkhoz híven különleges helyzetet kellett megfontolnunk és különleges intézkedést kellett tennünk.

Ezen különös helyzet, különös megfontolás eredményezte, hogy mi nem osztályharcot támogatunk, mely munkázt és munkaadót egymással ellentétbe helyez, hanem közös erősödést, közös érvényesülést, közös felvirágozást akarunk.

Egyetlet alakítottunk, de ezzel nemcsak az alkalmazottakat akarjuk segíteni; hanem a munkaadókat, az üzletlajdosonokat is, hogy megbizható, hű, szakavatott és intelligens emberekkel dolgozhassanak.

Politizálás nem célunk, üzzék azt az erre hivatott egyesületek, de mint jó magyar egyetlehez illik, tagjainkban magyarságot, a helyes szovinizmust istápolni, legfőbb törekvésünk az internácionális törekvések ellenében.

Munkánk már a célban magyarázatot nyer, melyet fent kifejtettünk. Emberek akarunk lenni, megbecsüljük más vagyont, más érdeket, hogy hasonló elbánásban részesüljünk.

Elhelyező iródtát is létesítettünk, mely ingyenesen teljesíti köteleseit azért,

hogy egy a munkaadók, mint az alkalmazottak a lehető legkedvezőbb helyzetbe jussanak. — Ezzel óhajtuk megszüntetni az illekteleneknek az avatlatlanoknak feltalokadástát s ezzel azt, hogy tagjaink jogtalan elbánásban részesüljenek.

Miután pedig kitűzött nemes és kétségtelenül javulást váro célunkat csak úgy érhetjük el, ha egyetlen már is mutakozó erejét és tekintélyét megkoszorozhatjuk a mit csak az által várhatunk, ha tagjaink száma az elérhető legmagasabbra emelkedik felkerjük azon kartársainkat, és munkaadókat, kik ez idő szerint még nem tagjai egyletünknek és ingyenes elhelyező iródtát igénybe nem vették, — minthogy az ügyünk rendszer nyomása alól szabadulni mindannyiunk egyöntetű törekvése, — forduljanak bizalommal egyletünkhöz, mely Győrött, Arany János-utca 22. szám alatt működik. Telefon 378. sz. s iratkozozanak be tömegesen saját jól megfontolt érdekeik intő szavára hallgatva. Tömörüljünk a közös hiányok és károk megszüntetésére, a közös boldogulás érdekében. Hazafias kartársi üdvözléttel a Győri Pincér-Egylet nevében: *László József, elnök Dénes Miklos, jegyző.*

A triász.

Csevegés. Egy ószinte szó. Szólj igazat... Csupa szív és lélekember — ragyogó öltárkép. Kötelességadás és — indolencia. Arany szív, nagy ember. Aki a magya fatájt-ját pusztítani hagyta. Az igaz ember. Vesztett fejszéknek a nyelc. Vezetel és munka.

Vendéglős társadalmunk egyik legderekabb tagja, Bokros Károly, tollat vett a kezébe és — csevegiet. Mosolygó kedélyvel, kicsipkéztet, kicsifrázott élcel és szóval. Mint mindig, mikor a nyugdíj-egyesület közgyűlése közeledik; most is célszerűnek tartja elcsevegni egy és más dolgról, bár óvatosan, mert az embernek hamar betörök a fejét, amit már tapasztalt is, nem egyszer. De ne baj, ha egygyel többet is török be! — füzte a szókat az én jó Károly bátyám, akit az Egék ura az emberi kor legvégső határáig élteszen.

Csevegésének pedig az »Egy ószinte szó« címet adta. Ha tekintjük ezt az érdekes címet, a kedélyes bevezetést illetve az abban kifejezett fejtejtősi aggodalmakat, elképzelhetjük a csevegés érdekességét, ami ugyanilyen érdekes téma: a »triász« körül mozogott, forgolódott. Hogy mi az a triász? Hogy a dolog érdekét illetően pillanatilag se legyen kétségben, tájékozatlanságban senki, megmondom azonnal. A triász egy háromszög jelentő előkelő szó és három előkelő ferit foglal magába. Az »Egy ószinte szó« Gundel Jánost, Glück Frigyeszt és Stadler Károlyt teszi meg triászunk, s a dicséret és dicsőítés hangján a legmagasabb rétgötka emeli. De térjünk a csevegés sorrendjére, s először, amint ott írva áll, Gundel Jánosra.

Aki... több mint három évtized óta szolgálja iparunk érdekeit, nagy buzgalommal, önzetlen munkásságával, s aki

— fájdalommal tételezi föl a csevegés — kétségeket kezd támasztani a vendéglős- ipar érdekeit kifejtett faradozása eredménytelensége miatt, aminek okát a vendéglősök indolenciájában látja. Ebből aztán az következteti, hogy a *kötelesség-tudó* aggvezer, a »nagy idealista«, a »csupa szív és lélekembere,« a »nagy reformer« — már csak pihenni vágy...

A »triász« másik tagjáról, a »szemliss Stader Károlyról, aki egy egész emberélet át a dolgozik iparunk terén, akinek »orany szív«-én fényes glória ragyog, fájdalommal tapasztalja, hogy ez a nagy emberünk, régen közénk se jár...

A triászok kiváló ösmertetőjétől tiszteletteljes engedelmet kérek, a sorrend megváltoztatása miatt és hogy e két előkelő férfiúról tett dicséret megjegyzését, ellenjegyezhessem. Ezek szerint:

Agg vezérünket, Gundel Jánost, hagyjuk békével pihenni... ts ne mondjunk ráse rosszal, se jót. Azt, hogy a vendéglős- ipar érdekeit előmozdításán nagy buzgalommal faradozott, jó lélekkel senki sem állíthatja. Egy esetet hozok fel példónak. A budapesti négy sörgyár egybe- ölekezett, kartelt kötött, anélkül, hogy az aggvezer Gundel elnöklete alatt álló szállodás, stb. ipartársulat csak egy hangot is emelt volna ellene. Amikor 1899-ben a sör hektóját 60 krajcarral emelék, ugyancsak egy szó tiltakozás se történt. Annyit mondott az ipartársulat agg előkelő, hogy hisz azok a szegény sörgyárak sem tehetek másként, mert az új söradópótlék sújtja őket; szerencse, hogy többel nem emeltek. — Még egyet. Mikor 1906-ban a vendéglősök-sörgyára mozgalma megindult, az »idealista« Gundel elnöknek mi lett volna a kötelessége? A részv. sör-főzdenél levő igazgatói állással járó 20—24 ezer kor. évi jóvédelemről lemondani, a mozgalom élére állani és létrehozni a vendéglősöknek azt a több milliót hasznosító sörgyár-vállalatát. S e helyett mit tett? A kartelles sörgyárak karmaiból szabadulni akaró vendéglősök mozgalmát — kárhottazta. Hat kérem, a *nagy idealisták, az önzetlen, csupa szív és lélekemberek* és nagy »reformer«-ek, nem így szoktak cselekedni. S az ilyen ténykedésért várhat mást, mint — indolenciát!

Stadler Károlynak, a triász ezen előkelő tagjának glóriás fényű, arany szívét röviden, ezzel a kicsike ténnyel fogom jellemezni. — Stadler Károlynak van egy fogadója, a Rákóczi-ut 15. sz. alatti Fehérlő, s ennek egy udvari vendéglője. Erre a vendéglőre eddig minden vendéglős-bérlő ráfejtet, vagy tönkrement. A mostani bérlő is ezen a szerencsétlen ponton áll. Pedig, mindegy nem volna szükség, beszélte egyik-másik vendéglős. Prosperálhatna az üzlet, ha Stadler ur valamelyik boldhelyiségét a vendéglőse rendelkezésére engedné, a vendéglővel kapcsolatban, amit már többször kérték is. De Stadler ebbe nem egyezik bele. Neki nem érdeke a ven-

déglős boldogulása. A bostost, borbélyt, sat. üzletet hagyja boldogulni, a maga fajtaját pedig — elpusztulni. Hát, kérem, ilyesmire «arany szive» nem képes.

A triász harmadik tagját, Glück Frigyeset, végtel megragtam a triászból. Mert nem oda való. Glück Frigyes, a hasonló igazi nemes és nagy emberekkel állitható egy sorba. Glück Frigyes nagy ember, nagy lélek. Ha mind-annak dicsérő jelzővel, melyely Gundel-Stadler öveztek, Glück Frigyeset illetők, még az is kevés volna az ő nagy lélekűségére, az ő nemes szive dicséretére. De Glück Frigyesnek nincs szüksége dicséretre, dicsőítésre. Elégé dicsérisi és dicsőitis az ő nevet azok a nemes tettek, a miket a mi osztályunkban és a társadalom minden rétegében gyakorolt. Igaz, sokan azt mondhatják erre, hogy könnyű ott jótékonytágot gyakorolni, ahol millió és millió áll rendelkezésre. Hát ez igaz. De az is igaz, hogy mások-nak is van milliói vagyonja és még sem élnek a *nemesség* ténykedésével. Miért? Mert hiányzik azoknál az embert emberré és nemessé tevő jószívűség. Glück Frigyesnek adott az Isten vagyon, sokat, de ad is, oszt is el belőle, úgy, amint az ő nemes szive sugallja, diktálja. Ugy, hogy annak jöttérvé áldását mindenki érezze.

Az igazi nagy emberre valló ilyen tettet sem Gundel, sem Stadler nem gyakorolt. Más olyant se tettek sem vendég-los-ipari, sem más érdekében, amiért az «arany sziv», a «glória fény sziv» ékes jelzőkkel volnának illethetők. Mivel pedig, eszerint, érdemük vajmi keves, úgyzolva semmi: Glück Frigyesrel triási kapcsolatba vonni őket, — nem mondom, hogy vétek, — képtelenség.

Vegére érvén a sorrend, soraimnak is vege felé járok. Mielőtt azonban a végső vonást tennem; osztályunk kiváló férfija: Bokros Károlynak köszönetet fejezem ki, hogy e kis reflexióra alkalmat adott. Tudom, neheztelni, sőt haragosom fog lenni (és így én érem azt el, amiért ő aggodott, hogy a fejtem betörök) hogy az ő, egyként két derek barátjáról, ily nyers ösztönzettel mondtam el az igazságot. Ami s. e. egyen iparunknak, vendég-los-kocsmárosoknak, ilyes-miben ugys oly keveset van része. Mindenki, — halóság, sörgyárak, ezeknek a depósi sat csak az igazságatlanságot érezteik velük. (Ha már ezen nem tudunk segíteni, legalább az *érdekükben szereplő* egyénekre nézve hadd lássak az igazságot.) S ezen a szomorú bajon Gundel és Stadler ugyan nem igyekeztek változtatni. Tehát ne bánjuk, ha az egyik közénk se jár, a másik pedig — pihenni vágy. Ezzel legalább, a vesztét fejsejnek nyelét nyerjük. De többet. Ter fog nyilni olyan férfiaknak, kik a vezérletre hivatottak is, képesek is. Mert mi hiányzik nálunk? A vezérlet és ennek a szerepkörnek a betöltése.

Hiányoznak az olyan férfiak, kik a vendég-los-iparért lelkesedni tudnak. Akik az «egy és az összesség» érdekét megérteni és átérzeni tudják. Akik az egyéni, kicsinyes szempontokat az általánosnál, a «köze» fogalmának alá tudják helyezni.

Nem mondom ugyan, hogy a vendég-los-ig nagy körén belül nem akadnának megfelelő erők. Dehogy nem, vannak. Ott van Bokros Károly, aki széleskörű tudása és nagy munkaképességével nagy dolgokat, nagy sikereket produkálhatna a vendég-los-ipar érdekében. Bokros Károly, a nagymunkaerő, a tisztá idealizmusában és nemes jótékonyágában nyíló Glück Frigyes mellett! Minő dicső dolog volna; még elképzelni is gyönyörűség. S mindehhez nem kellene más, mint a különféle triászokkal való cimborázás, jóbaráti köteleket kissé meglazítani, a jobb erők kapcsát szorosabbra fűzni, s a — munka élére állni. Szakosztályunknak ez a nagy tapasztalatu férfija meg lehetne győződve róla, hogy a szerepüket ambícióval és lelkiismeretesen betöltő vezérek munkáján nem kísérné — sem halátlanság, sem indolencia. Minden Tamás.

KÜLÖNFÉLE KÖZLEMÉNYEK.

Kérelem. Tisztelettel föl hívjuk azon előfizetőinket, akik *régebben* vannak hátralekban s azokat is, akiknek előfizetésük a mostani számmal járt le, hogy sziveskedjenek az elmaradt előfizetésüket az előzőleg már kapott utalványon postafordultával beküldeni.

Lejáratos előfizetőink a mostani számmal postautalványt mellékelünk.

Hátralekos előfizetőink annál inkább is jöndulatúba ajánljuk ezen kérelmünket, mert a lapnak szintén kötelezőségei vannak. Előfizetési pénzek: «Fogadó» kiadóhivatala, Budapest, Rákóczi-ut 13. küldendők.

A harc vége. A budapesti Kávé ipartársulat, mint ez a napilapok terjedelmes közléseiből is ismeretes, a Budapesti kávéveszedegek szakegyelete ellen döntő harca határozta el magát. A harcot e 18-án vívták meg, amikor az Ipartársulat rendkívüli gyűlését hívott egybe, amelyen kimondták, hogy a kávéveszedegek szakegyeletével mindenféle összeköttetést megszakítanak. A kávé ipartársulat rendkívüli közgyűlése a Vigadóban folyt le, s a gyűlésen Berger Leó elnökölt. Miután az elnök Berger Leó rövid összefoglalva előadta az előzményeket, kijelentette, hogy a kávéveszedegek nincs céljuk, mint a dolgozni akaró pin-cérséget folszabadítani a terror alól s a vendégek zavartalan kiszolgálását biztosítani. A közgyűlés ezután egyhangulag, elfogadta a választmányának azt a javaslatát, miszerint a budapesti kávéveszedegek szakegyesületével 1907. március 31-én kötött *kollektív szerződést felbontottak* tetszik, a *szakegyesülettel minden összeköttetést megszakít és*

semmiféle tárgyalásba nem bocsát-kozik. (Ügyeztet határozta a kávéveszedegek szakegyesülete ellen is.) Elhatározta továbbá, hogy elhelyezésnél kizárólag a «Budapesti Kávéházi Alkalmazottak, Szakegyesülete»-t fogják megkeresni az ipartársulat tagjai. Kimondták még azt is, hogy azok a kávéházi alkalmazottak, akik a jelen határozat folytán streikba lépnének, az ipartársulat tagjainál többé alkalmazást nem kaphatnak. — A szociális alapon szervezett bpesti kávéveszedegek szakegyesülete ezzel megszünt tényleg lenni s a kávéházi pin-cérek nagy része volt tagjai, — állausat biztosítandó — máris beléptek a kávé ipartársulat erkölcsi támogatásával működő Bpesti kávéházi alkalmazottak együletébe. A kávéveszedegek szakegyelete ellen egyébként az ipartársulat 15 tagjának följelentése folytán a belügyminiszteriumban vizsgálat folyik.

Hymen hírek. — Schiller József, a nagyváradi Pannónia fogadó ismert vezetője, e hó 30-án vezette oltárhoz Acél Ferikét Nagyváradon. — Hosoff László a zsolnai Riesz fogadó főpincére eljegyezte Steiger Boriska kisasszonyt, özv. Steiger Mártonné urnő szép műveltségű leányát, Zsolnán. — Glück Imre, a csapi vasuti vendég főpincére eljegyezte Reisman Juliska kisasszonyt, Gulácsról.

Vendég-los-ök Szekszárdon. A Fogadó utóbbi számban a tolnamegyei vendég-los-ök alakuló gyűléséről közölt tudósításunkban röviden jelezteit, hogy a «Tolnavármegyei vendég-los-ök-ipartársulata» a III. országos vendég-los-kocsmáros kongresszust, mely az idén a Vendég-los-szövetség aialkítási ügye miatt nem lett megtartva, Szekszárdra fogja meghívni. Figyelembe véve azt a fontos körülményt, hogy a most alakuló Országos vendég-los-szövetség is ezen a kongresszuson fog először bemutatkozni a szakegyesületeinkkel amiódon az bizonyára az addig is nem kis eredményt tendőriől való beszámolóval kapcsolatban a 75 — 80 ezer vendég-los és kocsmáros sérelmeinek orvoslása és gazdasági lét-alapjának fontos és nagy jelentőségű munkatereit fogja betervezni; tekintette: továbbá arra, hogy a vendég-los-öknek országosan történő szervezkedési mozgalma szintén erre az időre nyer befejezést, — a szekszárdi III. országos vendég-los kongresszus, tekintélyben és számban az eddigi összes kongresszusokat fölül fogja múlni. A szekszárdi kongresszuson, hozzávetőlegesen s amint a jelek mutatják, 3500 — 4000 fogad-los-vendég-los fog részt venni. Tel-át majdnem 2000-rel többen, mint a horvát-országi vendég-los-ök 1908. május 6-ki kongresszusán. A Tolnamegyei vendég-los-ök ipartársulata, a nagy esemény számba menő kongresszusra már is készülődik.

Közgyűlés, elnöki és ipartársulati jubileum. Debrecenben, mint egyik előző

számunk jelezte, az orsz. Nyugdíjgye-sület és a Gundel-féle szövetség és hó 9-én közgyűlést tartja. A közgyűlésen kapcsolatban debreceni vendég-lős szak-társainknak nevezetes esemény lesz, és pedig a 25 éves vendég-lős-partársu-lati s a 10 éves elnöki jubileuma. Tíz esztendője, hogy Debrecennek közismert és kedvelt fogadója, *Hauer Bertalan* szak-társunk, a 25 éves vendég-lős-iptar-társulat elnöki székét elfoglalta. Hogy az iptársulatnak és illetve a vendég-lős-kartársai érdekét ez idő alatt min-dig ósztintán szívén viselő *Hauer* elnök személye iránt mily általános és benső a tagok szeretete, mi sem bizonyítja jobban mint az, hogy az iptársulatot egy-hanglag elhatározta kedvelt elnökének arcképet életnagyságban lefesteni. A ki-tűnő debreceni elnöknek olajban festett, életnagyságu képét a jubileumi ünne-pélyivel kapcsolatban fogják leleplezni.

A balatonparti Ázsia. (A *zalai áll-potokhoz*.) Ott, ahol a legbájosabb regéktől kedves emlékü *Csobáné, Tá-tika*, s a szőlőombkoszorúta *Bada-csonyi* hegyek lábait fürdetik a *Bala-ton* csobogó, fodros hullámait, azon a részen, tehát a zalai balatonpartján, — *Ázsia* van. T. i. *Ázsia* sötétsgés és hátramaradottság... Ez a feltűnést keltő kijelentést tette a Magyar Paizs, ez a tekintélyes színvonalu lap, mely-nek utolsó júliusi száma vezércikkben méltatta a — zalai műveltséget, az érdekes közlemény témája egy kirán-duló társaság, melynek csupa előkelő tagjait, urak és hölgyeket, kik Rév-főlőről *Boglár*ra, vagy megfordítva, akartak menni, olyan kellemetlenség érte a zalai parton, hogy az itt fogá-dott csónakos gazda, amikor besötéte-dett, letette, s a fákennél hagyta őket. A kirándulók nagynehezen két egy-egy fogatú falusi szekérre tettek szert, s úgy döcögtek a vadonságbán, esőben, hidegben és nagyon fázós érzések közt egész *Tapolcá*ig, ahova hajnalban értek. Az esetet jól megkommentálván, azt mondja a *M-r P-sz*: — hogy egy elsőrendű ember, egy fényes társaság saját szőlőföldjén, egy nagyra hiva-tott vidéknek a *gocspartján*, hazat-lanul bölgyonjon, hánydőjké-vetődjék, s lépten-nyomon életveszelelemnek legyen kitéve; ez a legszédőbb szóval is — cudaráság. — Nem vagyunk körül-vendők, s akik a más kellemetlenség, pláne, ily esetben, örülni tudnánk, — de mégis, jóleső érzés fogott el bennük, amidőn olvastuk »A balatonparti Ázsia« cikket, mely igazi hó visszhangja a Fogadó »Zalai állapotok« című köz-leményeinek. A mi közléseink is ha-sonló tárgyról szóltak, azzal a külföld-séggel, hogy a zalai vendég-lős balkánias rendszerével kapcsolatban mondtak véleményét a »legmagyarabb vármegyé« műveltségi viszonyairól. Amelylek a vendég-lős, az idegenfor-galomnak ezt a legfontosabb tényező-

jét — semmibe veszik. Ott, a hol a jobk szaberekből lett vendég-lősöknek rendszere kiüldözése történik (mint a hogy történt és történik *Zala-egerszeg*en is) ahol a jó jelenség-lős nem becsülis, ahol vendég-lősben, koc-márosban, a pénzügygazgatótól kezdve minden hivatali kör csak aféle turt személyt, elkötelezést lát; ott nem lehet jó a közlekedés és egészséges a forgalom, még ha jök is a közlekedési viszonyok. Ha azokat a zalai tényező-ket, — a vezető körök urait — a művelt éghajlatok melegebb levegője kissé áthatóbban érintene, ha csekély figyelemmel és jó lélekkel kissé arra gondoltak volna, hogy az idegenfor-galmat illetően a zalai balatonpart minden pontját jó vendég-lősök foglal-ják el; akkor a révfölpi históriához hasonló nem fordulhatna elő, ergo, az a szép zalai rész nem volna *Ázsia*, hanem a szép és kellemesert távoli földré-szeket beutazó idegenek ezreinek a leg-kedveltebb találkozó helye.

Pszt! Ezért a kicsiny, magánhangzó nélküli micsodáért, tudvalegyen hogy harc folyt e lapok és más lapok hasábjain is. A vége az lett, hogy a mi jó, művelt magyar közönségünk elhagyta a psztet, amennyiben ömeretes pin-cérnek egyáltalán nem reagáltak rá. Még a csöpp pikólok is a kutyáskákat kezdtek ka-resgálni (amire nagyon helyesen, a főpincér-és éthorodok tanították ki) — ha ezt a kimond-hatatlanság szóhallották. Így aztán végre valahogy, a pszt² kúmult. Azaz, dehogy mult ki. Ez egyik győri lap, hasábján hogy cikket közölt róla a napokban, eltéltve nagyon, a psztet alkalmazó győri publikumot. Minket álmal-mó-dásba ejtette közlemény, de kétédesbe is; mert nem akomák azt hinni, hogy éppen a jó hírű győri pincérségnek ne tudott volna, vagy ne tudna érvényt szerezni presztizsének.

Alkohol bizottság. *Andrássy Gyula* gróf belügyminiszter állandó bizottságot létesített Országos Alkohol Bizottság címmel, amelynek feladata lesz: az alko-holizmus leküzdésére alkalmas eszközök tanulmányozása és mindennemű alkoholel-lenés intézkedések véleményezése, s általában az alkoholelles törekvések támogatása, továbbá az italmérés reform-jának, az intenzív alkoholelles oktatásának elkészítése, valamint iszákókok gyógyító-intézetének létesítése és a többi. — Hát hiszen szépen nagyon szép a gondos belügyminiszterünk ezen intéz-kedése, csakhogy ne felejtjük el, hogy mit is konstátált *Cserenyi Ferenc* ki-tűnő vendég-lős-kartársunk a mult évben Szabadkán tartott vendég-lős-kongressz-on. Azt konstátálta ugyanis, hogy három napig volt beteg, mikor csupa kíváncsi-ságból kóstolt amolyan „alkoholmentes“ kottyaléket.

Névmagyarosítás. *Bandl Sándor* fő-pincér szak-társunk, vezetéknevét belügy-miniszteri engedéllyel *Bérci-re* változ-tatta.

A bortörvény szigorítása. Sopron város és megye bortermelői gyűlést tar-tottak, melyben megállapodtak, hogy a földművelésügyi miniszert felkérlik, mi-szerint a bor védelméről szóló rendel-

kezést az új bortörvény tervezetében ne gyengítse, a törvényt mentő előbbi terjeszse be, hogy gyorsan életbelépes-sen. A kervényt tömeges aláírással el-látva már fel is terjesztették és a jövő hónapban monstre deputációk menez-tenek a miniszter elé, hogy elő szóval is előterjesztéshessék indokolt kérelmi-keket. A megindult mozgalmat *Csizmazia* *Endre* országos képviselő is támogatja, ki a küldöttséget a miniszter elé fogja vezetni.

Az ideai Anna napok. A pátriárkális, régi jó szokásokat s az igazi bohém ember jó ke-délyét, vidámságát híven megöröz *Miskolc*on az idén nagy este fordultak elő, mint azt a Fogadó egyik előbbi számbában hírtl is adta. Ez események, természetesen csak a mi :em-pontunkból nevezetesen, amennyiben üzleti változásokra, (pl. a Korona fogadó, az Auslan-der-féle Pannónia kávéház átadás és vételére vonatkoznak. Ezek az esetek okozták, hogy egyes, bár nem fontos, de nekünk mégis ked-ves apróságok előző számainkból kimaradtak. Így kimaradt a többek közt az a sürgöny is, mely a m. hó utóhatali invitálta a redakció-t az *Avas* alá. A sürgöny nem volt aláírva, mind-azonáltal tudtuk, hogy az *Avas* alatt nagy esem-ény van. *Kovács Ferencné* vasuti vendég-lős névnap ünnepélyt tartják a derek miskolciak. Az ünnepélyen, mint eddigelő is, *Miskolc* tár-sadalmának előkelője s a derek vendég-lősök szaktársai vettek részt, éltetvén *Kovács Ferencné* s fogyasztván annak kitűnő borait. — Am a furdó *Anna-napi* ünnepély, bálak nem voltak ilyen sikerültek. Amennyiben ezeket a nevezetes mulatságokat nagyrészt meg se tartották, a szép idő és vendég hiányában. Így hát az ideai *Anna-napok* városokba, közsé-gekbe szorultak, ahol azonban a résztvevők annál vidámabb és jobb kedvet mulattak, sőt azon igyekeztek, hogy az elmaradt furdó *Anna-napi* valgakat is pótolják.

Siófok látogatottsága. A »Siófok« legutóbbi kimutatása szerint eddig 9114 fűrdővendége volt Siófoknak. Ezidőszá-rint 11411 vendég tartózkodik ott, köztük több külföldi. A vendégek három százza-ban, a fűrdőtelepen és a közszégen, magánházakban vannak elhelyezve

A kassai sódar — *Miskolcon Jászus* Antal ismert kassai hűsfüsterő és mérszársék tulajdonos *Miskolc*on az ottani vendég-lős szaktársaink kívánságára szeptember elejével tiókot létesített. A »kassai sódar« derek tulajdonosa eme költségköt nem kimelő cselekedete nemcsak a miskolci, de az egész megyebeli vendég-lősöknek nagy méltánylásra talált, amennyiben ezzel a sertesűs készítménnyel körüli mizeriák megszüntetését is látják. A hazai vendég-lős szaktársainknak ezuttal is figyelembe ajánljuk a külföldön is jó hírnek és nagy keltségségnek örvendő kassai sódart.

Mészárosok sztrájkja. Szabadkán, mint lapunkat értesítik, kiütött a *mészáros-mesterek* — sztrájkja. Okot erre a városnak az a rendelkezése szolgáltatott, hogy megúván a meszá-rok önkényes és folytonos hus-áremelését, felállították a városi mészárséket. Mikor aztán látták a mészárosok, hogy a város nem tréfál, bejelentették a sztrájkot, ami ugyan nem sokat segít rájuk. Ki — 60% tiszta haszonnal dol-goznak a fogyasztóközönség rovására és ha más mód nincs ennek a kapzsisá-gnak a megfékezésére, akkor bizony helyén van a városi mészársék felállít-ása és üzemeltetése.

Hatósági kenyérsütőde Budapestén.
Lassan halad előre a fővárosi — ugynevezett kenyérgyárának az ügye. Pedig már nagyon kívánatos volna, mert a tisztelt sütőmesterek olyan kenyeret sütnek, mintha a buza ára a mainál legalább is 50%-kal drágább volna. Amde a fővárosi munkán megátalkodott lassúsággal indul minden közérdekű dolog. Ma még csak ott tartanak, hogy az építkezésre beérkezett pályázatok fölött fogna dönteni, hogy t. i. melyik az olcsóbb és melyik drágább és mikor ezt majd megállapítják, — akkor ugyan többet fognak tudni, mint eddig és ez éppen elég lesz arra, hogy az ügyet tovább pihentessék.

Hol rendelünk halat? — „Olecsó Kaviar és Friss halforrás”. Szál testvérek főközléte hal és négykereskedő cégénél Orsován. Szállít: 80, 90, 120 kor.-ért, harszát 90—140 kor.-ért, keszegét és tokot 240—280 kor.-ért 100 kg-ig. Friss, nagyszámú kaviár kilója 24—28 kor. Orsováról gyorsrakúnt és utánvétel mellett. A halküldemények gondosan kosorban, jég és jálmalgénykénybe csomagoltatnak. Telefon: 35. szuberútnál Orsova 39. (4—5)

Giászrovat. — **Chovantschek** Lajos, pozsonyi vendéglős szaktársunk, az ottani központi borpince egyik alapítója és vezetőjének szeretet neje, szül. Polc Rozina, e hó 21-én, boldog házasságának 17. évében, jobblétre szerendült. Az elhunyt vendéglősnél ottani szaktársaink és a társadalom minden osztályából nagy számmal kísérték el végső útjára. — **Ozv. Halász** Martonné, kőbányai vendéglősnő kartársunkat egymásután sújtja a sors. Alig egy éve vesztette el férjét, s most, e hó 19-én hunyt el **Lajos** fia, 19 éves korában. Nyugodjék békében. — **Spitzer** Béla, kaposvári vendéglős e hó 19-én Budapestben elhalálozott. A somogyi vendéglős-ipar-társulata elhalt kartársunk ravataláról díszes koszorút helyezett. — **Hojszák** József, kassai vendéglős szaktársunk e hó 28-án elhalálozott. A derék kollégát kartársai teljes számban és nagy részvétel mellett szombaton helyezték örök nyugalomba. A gyászoló kartársaink fogadják ezuton őszinte részvétünk kifejezését.

Lábizadás, kezizadás és hónaljizadás ellen legbiztosabb az amerikai recept szerint készült **Sudorán**. Hatása nem abban nyilvánul, hogy — mint az eddig ismeretes izzadás elleni szerkénél, a porusokat elmozdítja és összezsugorítja; hanem az epidermisen át beszívódván, az okot gyógyítja meg, hogy az okozat magától elmaradjon. Bekenés után az izzadás és az esetleg penetrans szag azonnal elmúlik. Készíti: **Molnar** János gyógyszerész, Szombathelyen. Ára 1 kor. 30 fill. — **Kapható** a készítőnél: 1 kor. 40 fill. előleges beküldéssel bérmentes szállítja, valamint **Török** József ur gyógyszerárban és a „Nador” gyógyszerárban, Budapestben.

Hol rendelünk paprikát? Van sz. renoméssel valódi szegedi külön örletű rózsapaprikámról az áramait közölni s kérem b. megrenelésékké fölvtán paprikám minőségéről meggyőződni. **Valódi Szegedi előző rózsapaprika** a klg. 3 kor. 50 fill. **Valódi Szegedi (jéledes rózsza) paprika** 1 klg. 2 kor. 90 fill. — **Horváth Ferenc Szeged**, fogadósnak paprikáza (Tisza szálló volt szobafőnöke.)

Vesztett csata.

— Sárgák, vörösek, —

Irtá: **Szentmiklósi Gábor.**

A budapesti kavéségekégek szakgye-létének köszönhetjük a szerencsét, hogy az összes napilapok hosszabb cikkeiben foglalkoztak velünk több napon át. Ebben azonban nem sok köszönet volt ránk nézve. A legutóbb lezajlott karbolhar- után mindenki beláthatja, hogy a fent nevezett szakgyelet teljesen elveszte-tte a közönség rokonszenvét mozgalma iránt és bevallhatja őszintén, hogy ezt a csatát alaposan elvesztette. A betört ablaku kávéházakban, a vendégeknek nem éppen hízelgő kiáltása, a tisztessé- ges pincérek arcába kergette a vért, nem a vendégek ellen, hanem azon kis számu csoport ellen, akik már jó idő óta a pincérek ezrei nevében rettegésben tartják a kávéházi közönséget. Elérkezett annak az ideje, hogy megmozduljon minden tisztességes pincér és egy zászló ala tömörülve segítsen tisztára mosni azt a foltot, a melyet becsületén az a csoport ejtett. Ha ezt nem tesszük, akkor elérjük nemskára azt, hogy minden kávéházi és értemi vendég revolvert hoz magával, ami pedig azt jelentené, hogy nem valami derék embereknek nézének bennünket, kivétel nélkül!

A budapesti kavésok közgyűlési hatá-rozata, a melylyel a kollektív szerződés felbontották, alaposan rá izesztett, nem a pincérekre, hanem az ugynevezett vezetökre. Utolsó adujokat is kijátszották már és ezután már csak a csendes, azaz dehogy, a lármas előlbas követ-kezhetik A vörösöké táborából hiány-zott a lelkesedés, a melynek birtokában csodákat művelhettek volna. Hiányzott belőlük a méltanyosság, csak a gyűlölet tüze tartotta ideig-óraig a tagokat együtt és hogy nem ök győztek, nem az ő hibájuk, hanem azoké, akik nem jöttek meg tölük és volt bátorságuk a saját fejükkal gondolkodni, s nem a »vezetök« egeket ígérő szavainak hittek, a melyekből oly gyakran érezhető volt a piszkos önéredek.

A »sárgák« táborá már szimpatiku-sabb. Becsülöm a politikájukat, de csak azért, mert nincs politikájuk. En már régen abszurdumnak tartottam azt, hogy a pincérek holmi politikai jelszó után futkoszanak, mert enni, inni, mindenféle partállás embernek kell és sem a főnökek, sem a pincérnek nem érdeke az, hogy politika miatt elkerülje valaki az üzletét, a mai konkurencias világban. Mindezek után még a főnök urakhoz volna szavam. Ugyanis, hogy a dolgok idáig fejlődtek, abban része van a főnök uraknak is, Mert, ha személyzetük- kel tisztességesen bánunk, akkor ez nem szalad holmi jelszavak után. Természetesen ez csak azokra vonatkozik, akik még nem értették meg a mai kor szemlélet és még mindig azon vannak, hogy alkalmazottaiknak minél jobban megkeserítsék az életét. Hogy miben áll

ez, azt tudjuk mindnyáján, ezért részle-tesen nem foglalkozom vele. Egy jó alkalmazott mindig megérdemi, hogy jó főnöke legyen. A mi szakmánkban tehát nagyon is szükséges, hogy a főnök megbecsülje a pincércjét és viszont a pincér a főnökét, mindkettő pedig a legfőbb és legszükségesebb tényezőt: a vendéget.

ÜZLETI HIREINK.

Figyelmeztetés. Azon előfizetőinket, kik a „Fogadót” a megjelenés utáni rendszer időben meg nem kapják, kérjük, miszerint sziveskedjenek a kiadói hiva-talt egy levelező-lapon értesíteni.

A kassai Andrásy kávéházat, Szá-lási Alajos ismert nagy üzletét **Dala** Károly szaktársunk, a rentai Eugén fogadó volt tulajdonosa megvette. Szálasi szaktársunk személyes vezeté-sebe A »Royal« nagyvendéglőt vette át.

Nagylakon a Mézes és Schurman által mult év utoljával nyitott új Hungá-ria fogadó **Hallebrandt** István e hó elejével átvette.

Kávéház vétel. Miskolcon az Auslän-der testvérek tulajdonát képező Pannonia kávéházat **Komlósi** Armin, az aradi Fehér kereszt és Központi majd több a miskolci Korona fogadók könyvelője és vezetője 50 ezer kor megvette A jöhrü kávéházat új tulajdonosa újból renováltatta és ünnepélyesen október 1-én nyitja meg.

Orsován a Schweitzer, (Takács-féle) fogadót **Politzer** Samu szaktársunktól **Schlezinger** Gyula megvette. Az új tulajdonos a jönevü üzletet ez alkalom-al új renováltatta és rendezte be.

Ádám Gusztáv fogadója. Margittá-nak volt ösmeri szállodása, Ádám Gusztáv szaktársunk, Érsekújváron az Arany Orszlán fogadót megvette. A régi üzletet új tulajdonosa a mai modern igény-eknek megfelelően egész új renováltatta és rendezte be.

Pátkay Ignác, veszprémi vendéglős szaktársunk az ottani Fejjes-féle vendég-lőt átvette, s ugy ezt mint a Kossuth-utcai üzletét személyesen vezeti.

Fogadó megnyitás. Sopronban, az ujan berendezett Pannonia fogadót, új tulajdonosai, **Groszner** Pál ismert soproni vendéglős és Társa e hó 15-én nyitották meg ünnepélyesen.

A „Deli” Spitz Sámuel csemegkereskedőnek fényes kereskedés volt. Remekül met. De ez nem volt elég neki, a volt tőzsdépalotában „Deli” címen fényes étermet és kávéházat nyitott. Most esőbe ment a „Deli” is meg a tulajdonos csemegés is. Így jár, aki — sokat markol.

Renováció. Az érsekújvári Nemzeti fogadó ismert derék gazdája, **Grosz** Mór szaktársunk, a fogadó kávéházat egész új renováltatta, s a fővárosi nagy kávéházak mintájára, disztingvált izlés-sel és modern szép kényelemmel rendezte be.

Rozsnyón, a Weinberger-fele fogadót, **Steinberger** József, volt líptomlászainai jáhírú vendégül megvette. A régi üzletből az áldozatkész új tulajdonos egy elegáns új fogadót varázsol, miáltal elérte azt a célt, hogy üzletét nem csak a helyi ury közönség hanem az utazó világ is nagy kedveléssel és számban látogatta.

Nagyikikindán, az utazóknak ismert „Városi” fogadóját, **Diamant** Ede, ismert csokavai fogadós megvette. Diamant szaktársunk, az üzletet az átvetelkor ugyan és modern kényelemmel rendezte be.

Róth Manó vendéglős szaktársunk nem Ráday-u. 132, hanem a Soroksári-u. 132. szám alatti vendéglőt vette át.

Fogarason a Merkur fogadót **Rezer** A. és **Tóth Antal** ismert szaktársaink **Ruttkárol,** megvették s azt újonnan átalakítva és berendezve október 1-én veszik át saját kezelésükbe. — Sok szerencse!

Abaujszántón, a saját házában öv. **Grosz** Józsefné egy a mai igényeknek megfelelő csinos vendéglőt nyitott.

Kassán, az „Othón” fogadó derék tulajdonosa **Kálmán** Gyula szaktársunk a teljesen átalakított és megnagyobított kávéházát egész új és modern berendezéssel látta el. Az új rendezési munkálatok most nyertek befejezést.

Domonkos Igné, a Zalaegerszegi Korona fogadó volt derék gazdája, mint nagy emlektűt, Tapolcán a Városház vendéglőt és szállodát vette át s rendezte és alakította át újan. Domonkos szaktársunkat Zalaegerszegen is nagy vendégül kereste föl, akinek borbevásárlásainak megfelelő fölvilágosítással, kollegiális sziveségből, készséggel szolgált. Domonkos szaktársunk ezután kívánja értesíteni a új ismerős kollegáit, miszerint sziveskedjenek tudomásul venni a **székely átvételést** (Zalaegerszegről Tapolcára) és fölkeresni a killemes otthon nyitott új fogadójában, ahol jó kossal jó borcskával és ubajgaztással ismét szivesen rendelkezésre áll.

Üzletátalakítás. Rózsahegyén, **Csavoja** Marcel szaktársunk üzletét teljesen újra építette s azt több vendégoszobával, étterem, táncterem, stb. helyiség nagyobításával és új berendezéssel, november 1-én fogja ünnepélyesen megnyitni.

Szekszárdon, **Fehér** József szaktársunk újonnan épült saját házában ízlésesen és újan berendezett vendéglőjét a m. hó elejéig nyitotta meg.

Keresetotnek. T. olvasóinkat kérjük, hogy az alább keresett cimeknél, kártársi sziveségből, a megtűndi óhajokkal egy lev. lapon közöljék.

Ávár Feren éthorád (Ludadi születésű, Vas m.) jelen hollétét egy lev. lapon kérem tudatni; **Mager** Dávid vendéglős, Borostyánkú. (Utas m.)

Penner **Zsigmond** főpincér hollétét, ki több a maielő Grand fogadóban volt alkalmazva, egy lev. lapon **Fritz** József, f. p. Miskolc, Grand szálloda kéri tudatni.

Somogyi Mihály éthorád jelenlegi címét (utóbb az aradi Központi szállodában volt alkalmazva), **Katritz** József, (Miskolc, Korona szálloda étterem) kéri egy lev. lapon.

Fillár György, előnyösen ösmert főpincér, a gyömrelyei Téthén a „Zöld-koszorú” vendéglőt és kávéházát meg-

vette. Fillár szaktársunk az üzletet egész újan renoválva és berendezve a mai napon nyitotta meg ünnepélyesen.

Rózsahegyén az álmással átellenben levő „Három selyem” vendéglőt **Gottfrid** Dezső ottani ismert vasuti vendéglős szaktársunk örökáron megvette, s azt saját tulajdonába a jövő év elején veszi át.

Esküdt Janos szaktársunk, augusztus 1-ével a Liliom-utca 22. szám alatti vendéglőt átvette, és ugyanakkor ünnepélyesen megnyitotta. Üzlete meneté magyar fajborjaival és izletes, jó magyar konyháival biztosítja.

Családi öröm. Skrietz Janos, nagyszombati vasuti vendéglős szaktársunknak derék neje egy szép fű babával ajándékozta meg. Az új honpártárz szülői Lászlónak keresztelték el.

Liptószentmiklóson — a Feketes fogadót öv. **Platzner** J.-néitől **Stern** Sandor volt rozsnói szállodás megvette. Stern szaktársunk az üzletet egész újan átalakítva és kényelmesen berendezve november 1-én nyitja meg.

Szinyérváralján, az újonnan épült Központi-fogadót és kávéházát öv. **Szincsen** Lászlónál átvette. A csinosan és nagy kényelemmel berendezett üzletet az új fogadós és hó elejéig nyitotta meg.

Helyváltozások. — Miskolcon a Korona fogadó f. p. állását **Hengy** Janos foglalta el; mellette **Kalmár** Dezső, **Schmidner** Keresztély éthorád és **Katritz** József étlapírói állást töltönek be. U. itt a szobafőp. állást **Máté** Zsigmond foglalta el. **Lobermayer** Ferenec a Bőcögő vendéglős sörösarnak f. p. állását foglalta el. **Tartó** Lajos a csapi vasuti vendéglős éthorád állást foglalt. **Hencely** Jenő Komáromban a Központi fogadó főpincérei állását tölti be. **Varga** Janos Cseleddömlőn a Magyar király fogadó főpincérei állását foglalta el. **Marosvásárhelyen** a **Korzó** kávéház főpincérei állását újból **Schönberger** töltötte be. **Vecsernyés** Ernő a nagykirályi vasuti vendéglős f. p. állását tölti be. **Gócán** Béla Radafalván a Fink-féle vendéglős f. p. állását foglalta el. **Moskovitz** Öskár Máramaroszigeten a Korona fogadó f. p. állását töltötte be. **Nagyszombaton** a Korona kávéház f. p. állását **Eilenberger** Károly, a Hungária szállós f. p. állását **Sodó** József töltik be. **Trensenben** az Erzsébet fogadó étlapíró f. p. állását **Valachy** Janos tölti be; u. o. a Városi kávéház f. p. állását **Stöger** Rezső foglalta el. Zalaegerszegen a Korona fogadó f. p. állását **Szendé** Gáspár foglalta el. Nyitrán a Hungária fogadó f. p. állását **Fényes** Sándor foglalta el. Zsolnán a Vasuti vendéglős üzletvezetői állását **Pistili** Antal nyerte el; u. ott a Riesz fogadó f. p. állását **Hosoff** László tölti be, míg a Folkmann fogadóban **Králik** Rezső f. p. mellett **Németh** Janos éth. állást nyert. Rózsahegyén az ury-kiszánai f. p. állását **Fekete** György nyerte el; u. itt a főpincérei vendéglős f. p. állását **Földessy** Janos tölti be. Liptószentmiklóson a vasuti vendéglős f. p. állását **Weber** Károly és a Hungária fogadó f. p. állását **Schütler** Márton töltik be. **Nagyszombaton** a Korona kávéház f. p. vasuti vendéglős üzletvezetői állását **B. Kmoskó** Sándor tölti be. Iglen a Városi fogadó f. p. állását **Székely** Kálmán foglalta el; mellette m. szobaf. **Mészáros** Sándor és a kávéházban m. segepl. **Benedek** Arpád működnek. A Poprádi sörösarnok és kávéház f. p. állását újból **Zips** Ágoston foglalta el. **Weisz** Sándor a Központi kávéház f. p. állását tölti be. A vasuti vendéglős étlapíró f. p. állását **Styblér** Róbert foglalta el; u. ott **Prázsvics** Károly éth. állást nyert **Lőcsén** a Városi fogadó f. p. állását **Tivald** Gusztáv foglalta el. **Rózsahegyén** a Millennium kávéház f. p. állását **Egenberger** Károly tölti be. **Tornalján** a Fehérlő szálloda főpincérei állását **Szabó** Béla

foglalta el. **Táncsi** János a banrévei vasuti vendéglős f. p. állását tölti be. **Kassán** az Európa fogadó étlapíró f. p. állását **Boross** István tölti be; mellette **Asboth** Ferenec és **Kuntz** Antal éthorádok működnek. A Royal nagyvendéglős f. p. állását **Zarfi** Lipót foglalta el. **Steier** Lipót a Herdický kávéház f. p. állását tölti be. Eperjesen a Feketes fogadó f. p. állását **Szigethy** József foglalta el; u. o. a szobaf. állást **Helczek** Ferenec tölti be. A Berger fogadó szobaf. állását **King** Lajos foglalta el, míg a Központi kávéház f. p. állását **Weisz** Lajos tölti be. **Liebenbrunn** Károly Rózsahegyén a Csavoja fogadó f. p. állását foglalta el. **Táplaf** Matyas Tapolcán újból a Balaton fogadó f. p. állását töltötte be. **Fehér** Béla a győri Fehér hajó fogadó f. p. állását foglalta el. **Linzmayer** Gyula Zimonyban a Grand fogadó f. p. állását töltötte be.

Hirdetmény.

A Győri pincér-egylet vezetőségutadja a szakmai érdekkeltséggel, miszerint: az Egylet **Ingenyes elhelyező iradját** **Arany Janos-utca 22. sz. alatt** megnyitotta. **Telefon (Interurban) 378.**

Az iroda elhelyez minden szállodai, vendéglői és kávéházi szakmához tartozó, férfi és női alkalmazottakat.

A rendes egyleti tagok elhelyezése ingyenes!

A nem egyleti tagok, női- és stb. segédalkalmazottak elhelyezése ugyan-csak díjtalan és csupán csak a fölmerülő irodai költségeket, — levél, távirati díj, — tartoznak megtéríteni, ugymint r. tagok.

A **„Győri pincér-egylet”** tisztelettel fölívja az egész ország vendégeit, de különösen a dunántúli: Sopron, Vas, Zala, Veszprém, Komárom, stb. megyék fogadóseit, vendéglősseit és kávéházait az **ingenyes elhelyező** támogatására. Tehát rendeléseket bárholva, illetve bárholban elfogad és azokat a legnagyobb pontossággal eszközözi.

Elhelyezést csak egyleti tag nyerhet, miért is az elhelyezéset jelentézők tartoznak az egyletbe belépni.

Tagdíjak: I. o. f. — é. fizetőp. 3 kor., II. oszt. étlapíró, kávéházi-segedek, szakács, cukrász, kávéfőző és l-só szállodai kapus 2 kor., III. oszt. borfű, kávéselegény, csapos és szállodai bérsozola 1 kor. 20 fill., beiratási díj 1 kor.

Szobeli rendelések és jelentések részére a **hivatalos órák** d. e. 8—12-ig, d. u. 2—5-ig tartanak. **Vasar- és ünnepnapokon** d. e. 10—12-ig.

Levél és sürgöny cím: **Pincér-egylet Győr.**

Kelt Győr, 1908 június hó.

Denes Miklós

jegyző

László József

elnök.

Vidék legnagyobb városban

vendégim részére keresek egy jó megjelenésű fiatal vendéglőt, kinek neje kitűnő szakmások (lehetőleg gyermektelen) 600 korona örvadéki északmálásra. Az üzlet szeptember 1-én átvételű. A pályázó közelebbi megbeszélés végett — személyesen megjelenni kériük.

LÁNG B.

szálloda és étterem tulajdonos, Léva.

